

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt fredag den 17. september 2021

Sag BS-20467/2021-HJR

A
(advokat Peter Ølholm)

mod

B
(advokat Johan Hartmann Stæger)

I tidligere instanser er afsagt kendelse af Københavns Byret den 27. januar 2021 (BS-47716/2020-KBH) og af Østre Landsrets 13. afdeling den 26. februar 2021 (BS-4864/2021-OLR).

I påkendelsen har deltaget tre dommere: Vibeke Rønne, Henrik Waaben og Jan Schans Christensen.

Påstande

Kærende, A, har nedlagt påstand om, at Østre Landsrets kendelse ophæves, og at sagen hjemvises til landsretten.

Indkærede, B, har påstået stadfæstelse.

Sagsfremstilling

Social- og Indenrigsministeriet anmodede den 25. november 2021 familieretten i Viborg om at tage stilling til, om C skulle tilbagegives til sin mor, B, i USA efter bestemmelserne i børnebortførelsesloven og Haagerkonventionen af 25. oktober 1980 om de civilretlige virkninger af internationale barnebortførelser. Sagen

blev efterfølgende henvist til Københavns Byret ved kendelse af 3. december 2020.

A nedlagde under sagen principalt påstand om afvisning. Han gjorde til støtte for påstanden gældende, at sagen ikke var omfattet af Haagerkonventionen af 25. oktober 1980 om de civilretlige virkninger af internationale barnebortførelser, fordi han ved udrejsen havde eneforældremyndighed over C.

Byretten udskilte spørgsmålet om afvisning af sagen til særskilt behandling og afsagde kendelse om afvisningsspørgsmålet den 27. januar 2021. Retten besluttede ved kendelsen at fremme sagen til behandling i medfør af lov om international fuldbyrdelse af forældremyndighedsafgørelser mv. (internationale børnebortførelser). Sagen blev herefter udsat på gennemførelse af hovedforhandlingen.

A kærede afgørelsen til Østre Landsret, der ved kendelse af 26. februar 2021 afviste kæremålet. Det hedder i landsrettens kendelse bl.a.:

”Da den påkærede kendelse vedrørende sagens fremme i medfør af lov om international fuldbyrdelse af forældremyndighedsafgørelser mv. (internationale børnebortførelser) er en delafgørelse omfattet af retsplejelovens § 253, stk. 3, 2. pkt., kan kære til landsretten alene ske med Procesbevillingsnævnets tilladelse, jf. retsplejelovens § 253, stk. 4. Da en sådan tilladelse ikke foreligger, afvises kæremålet.”

A kærede med Procesbevillingsnævnets tilladelse landsrettens kendelse til Højesteret.

Parternes synspunkter

A har anført navnlig, at landsretten har fejlfortolket retsplejelovens § 253. Landsretten har ikke forholdt sig til, at byrettens kendelse angik et formalitetsspørgsmål, som dermed ikke nødvendigvis var en delafgørelse i bestemmelsens forstand.

Byrettens kendelse er en afgørelse om formalia, der omhandler processuelle spørgsmål, og det er dermed ikke en delafgørelse. Derfor kan kendelsen kæres uden tilladelse.

Hvis byretten i sin kendelse var nået til det modsatte resultat, ville appel have været tilladt, idet en afvisning ville være sket ved en dom og ikke en kendelse. Det er imidlertid det samme formelle spørgsmål om afvisning, der vil skulle behandles.

En logisk forståelse af retsplejelovens § 253 må føre til, at kendelser, der omhandler spørgsmål, der kan afslutte sagens behandling, jf. § 253, stk. 2, 2. pkt., må kunne indbringes for højere ret, således at den højere ret skal realitetsbehandle spørgsmålet.

Selv om familieretten ved Københavns Byret efter indgivelsen af kæremålet til Højesteret har afgjort hovedsagen ved kendelse af 4. juni 2021, der er appelleret til Østre Landsret, har han stadig retlig interesse i, at kæremålet prøves ved Højesteret. B har således for Østre Landsret gjort gældende, at landsretten ikke kan tage stilling til, om sagen er omfattet af Haagerkonventionen, fordi der før tiden verserer et kæremål herom ved Højesteret. Derudover er der tale om et principielt spørgsmål om, hvorvidt en tvist, der kan afvises ved dom og fremmes ved kendelse, alene kan appelleres, hvis afgørelsen bliver en dom om afvisning.

B har anført navnlig, at A ikke længere har retlig interesse i kæremålet, efter at familieretten ved Københavns Byret den 4. juni 2021 har afsagt kendelse om, at C skal tilbagegives til sin mor. A har appelleret afgørelsen til Østre Landsret, og han har for landsretten gjort gældende, at sagen ikke er omfattet af Haagerkonventionen. Dermed har han ikke længere retlig interesse i, at Højesteret tager stilling til, om Københavns Byrets kendelse af 27. januar 2021 kunne kæres til landsretten uden tilladelse fra Procesbevillingsnævnet.

Kendelsen af 27. januar 2021 fra familieretten i Københavns Byret var en delafgørelse omfattet af retsplejelovens § 253, stk. 3, 2. pkt., og kunne dermed kun kæres til landsretten med Procesbevillingsnævnets tilladelse.

Højesterets begrundelse og resultat

Kæremålet angår, om familierettens kendelse om, at sagen skulle fremmes efter reglerne i lov om international fuldbyrdelse af forældremyndighedsafgørelser mv. (internationale børnebortførelser), er en delafgørelse omfattet af retsplejelovens § 253, stk. 3, 2. pkt. Kære af en sådan afgørelse kan kun ske med Procesbevillingsnævnets tilladelse, jf. retsplejelovens § 253, stk. 4. Højesteret finder, at A fortsat har den fornødne retlige interesse i at få realitetsbehandlet dette spørgsmål.

Højesteret tiltræder, at familierettens kendelse er en delafgørelse omfattet af retsplejelovens § 253, stk. 3, 2. pkt., jf. herved også Højesterets kendelse af 18. august 2010 (gengivet i UfR 2010.2910). I den nævnte kendelse fastslog Højesteret, at en afgørelse, hvorefter nye regler i udlændingeloven skulle finde anvendelse på en allerede verserende retssag, var en delafgørelse omfattet af § 253, stk. 3, 2. pkt.

Højesteret stadfæster derfor kendelsen.

THI BESTEMMES:

Landsrettens kendelse stadfæstes.

Ingen af parterne skal betale sagsomkostninger for Højesteret til den anden part.